

2. DÖNEM - 2. YAZILI KAZANIM LİSTESİ

8.5.1.	Atatürk Dönemi'ndeki demokratikleşme yolunda atılan adımları açıklar.
8.5.2.	Mustafa Kemal'e suikast girişimini analiz eder.
8.5.3.	Cumhuriyetin ilk yıllarında Türkiye Cumhuriyetine yönelik tehditleri analiz eder.
8.6.1.	Atatürk Dönemi Türk dış politikasının temel ilkelerini ve amaçlarını açıklar.
8.6.2.	Atatürk Dönemi Türk dış politikasında yaşanan gelişmeleri analiz eder.
8.6.3.	Atatürk'ün Hatay'ı ülkemize katmak konusunda yaptıklarına ve bu uğurda gösterdiği özveriye kanıtlar gösterir.
8.7.1.	Atatürk'ün ölümüne ilişkin yansıma ve değerlendirmelerden hareketle onun fikir ve eserlerinin evrensel değerine ilişkin çıkarımlarda bulunur.
8.7.2.	Atatürk'ün Türk Milleti'ne bıraktığı eserlerinden örnekler verir.
8.7.3.	Atatürk'ün İkinci Dünya Savaşı öncesi tespitleri ve girişimleri Türkiye'nin savaşta izlediği denge siyaseti ile ilişkilendirilir.
8.7.4.	İkinci Dünya Savaşı'ndaki gelişmelerin ve bu savaşın sonuçlarının Türkiye'ye etkilerini analiz eder.
8.7.5.	Türkiye'de çok partili siyasi hayata geçişi hızlandıran gelişmeleri, demokrasinin gerekleri açısından analiz eder.

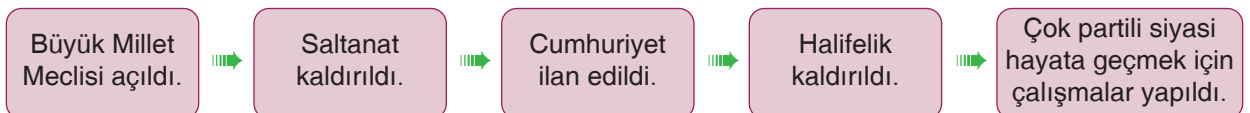
8. SINIF T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATATÜRKÇÜLÜK 2. DÖNEM 2. YAZILI ÇALIŞMA KÂĞIDI

BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ?

TÜRK DIŞ POLİTİKASININ TEMEL İLKELERİ

Tam Bağımsızlık	Bir ülkenin tam bağımsız olabilmesi için siyasi, askerî, ekonomik vb. alanlarda kendi iradesiyle ve kendi menfaatlerine göre hareket edebilmesi gerekir.
Gerçekçilik	Ülkenin içinde bulunduğu mevcut koşullara göre hareket etmektir.
Akılcılık	Geçmişin sorunlarına saplanıp kalmak yerine mevcut şartları değerlendirerek geleceğe yönelik kararlar almaktır.
Mütekabiliyet (Karşılıklılık)	Türkiye kendisine dostça yaklaşan ülkelerle iyi ilişkiler geliştirmiş ancak düşmanca tavır sergileyen ülkelere gerekli karşılığı vermekten çekinmemiştir.
Millî Menfaatleri Esas Alma	Devletlerarası ilişkilerde sürekli dostluklar olmadığı gibi sürekli düşmanlıklar da yoktur. Ülke menfaatlerinin gerektirdiği şekilde hareket etmek gerekir.
Barış	Diğer ülkelere karşı karşılıklı ilkesine dayalı dostça politika izlemektir.
Kamuoyunu Dikkate Alma	Atatürk, iç ve dış politika esaslarını belirlerken her zaman Türk milletinin düşüncelerine ve isteklerine önem vermiştir.

Demokratikleşmeyi ve Millî İradeyi Hâkim Kılmaya Yönelik Atılan Adımlar





ÇOK PARTİLİ HAYATA GEÇİŞ DÖNEMİNDE KURULAN SİYASİ PARTİLER

Cumhuriyet Halk Fırkası	<ul style="list-style-type: none"> Mustafa Kemal tarafından 9 Eylül 1923 tarihinde Halk Fırkası adıyla kurulmuş, cumhuriyetin ilanından sonra Cumhuriyet Halk Fırkası adını almıştır. Türkiye Cumhuriyeti tarihinin ilk siyasi partisidir.
Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası	<ul style="list-style-type: none"> Kâzım Karabekir Rauf Orbay, Ali Fuat Cebesoy, Refet Bele, Adnan Adıvar tarafından kuruldu. Türkiye'nin ikinci muhalefet partisidir. Şeyh Said İsyanı sonucu kapatılmıştır.
Serbest Cumhuriyet Fırkası	<ul style="list-style-type: none"> Atatürk'ün isteği üzerine Fethi Okyar tarafından kurulmuştur. Rejim karşıtlarının parti içerisinde yer almasından dolayı Fethi Okyar partiyi kapatmak zorunda kalmıştır.

ATATÜRK DÖNEMİ TÜRK DIŞ POLİTİKASI

Lozan Barış Antlaşması'nda Çözünlemeyen Konular	
Yabancı Okullar Sorunu	Fransa ile aramızda sorun olmuştur. Türkiye, bu sorunun kendi iç meselesi olduğunu bildirdi. Bu okullarda tarih, coğrafya, Türkçe derslerinin Türk öğretmenlerce okutulması, Türk müfettişlerince denetim yapılması kararlaştırıldı.
Musul Sorunu	İngiltere ile aramızda sorun olmuştur. Türkiye Şeyh Said isyanı nedeniyle Musul'a gerekli müdahaleyi yapamamıştır. İngiltere ile imzalanan Ankara Antlaşması sonucu Musul sınırlarımızın dışında kalmıştır.
Dış Borçlar Sorunu	Fransa ile aramızda sorun oldu. Türkiye'den alacağı en fazla devlet olan Fransa, borçların altın olarak ödenmesini istedi. Türkiye ise borçların kâğıt para olarak ve Fransız frangı şeklinde ödenmesini kabul ettirdi.
Nüfus Mübadelesi Sorunu	Yunanistan'la sorun yaşanmıştır. Türkiye ile Yunanistan 10 Haziran 1930'da antlaşma yaptı. İstanbul Rumlarının ve Batı Trakya Türklerinin yerleşme tarihlerine bakılmaksızın yerlerinde kalmaları kabul edildi.
Boğazlar Sorunu	Montrö Boğazlar Sözleşmesi'yle çözüme kavuştu. Sözleşmeye göre boğazlar kesin olarak Türkiye'nin kontrolüne geçti.

SINIRLARIMIZIN GÜVENLİĞİ VE YENİ BİR DÜNYA SAVAŞINA KARŞI ALINAN ÖNLEMLER

- Türkiye, 1930'dan sonra bozulmaya başlayan dünya barışına katkıda bulunmak ve Türkiye'nin haklarını uluslararası alanda korumak amacıyla 1932'de **Milletler Cemiyeti**'ne katılmıştır.
- İtalya ve Almanya, saldırgan politika izlemeye başlayınca Türkiye, Yunanistan, Romanya ve Yugoslavya arasında 1934'te **Balkan Antantı** kurulmuştur.
- İtalya'nın Doğu Akdeniz'i tehdit etmeye başlamasıyla Türkiye, Irak, İran ve Afganistan arasında 1937'de **Sadabat Paketi** imzalanmıştır.

İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI BLOKLARI

MİHVER DEVLETLER

- Almanya
- İtalya
- Japonya

MÜTTEFİK DEVLETLER

- İngiltere
- Fransa
- ABD
- Sovyetler Birliği

A. Aşağıdaki boşlukları uygun şekilde doldurunuz. (5x4=20 Puan)

1. Harf inkılabından sonra halka yeni harfleri öğretmek amacıyla açılmıştır.
2. Ankara'nın başkent olarak seçilmesi..... alanda yaşanan bir gelişmedir.
3. İtalya'nın Doğu Akdeniz'i tehdit etmeye başlamasıyla Türkiye, Irak, İran ve Afganistan arasında 1937'de imzalanmıştır.
4. II. Dünya Savaşı'nda Almanya, İtalya ve Japonya Devletler grubunu oluşturmuştur.
5. 1946 yılında Celal Bayar, Adnan Menderes, Fuat Köprülü ve Refik Koraltan tarafından Parti kurulmuştur.

B. Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların sonuna (D), yanlış olanların sonuna (Y) yazınız. (10x2= 20 Puan)

	Cümleler	D	Y
1.	Sanayi İnkılabı Osmanlı Devleti'ni ekonomik açıdan olumsuz etkilemiştir.		
2.	Mustafa Kemal, Birinci Dünya Savaşı'nda sadece Çanakkale Cephesi'nde görev almıştır.		
3.	Misakımillî'yi ilk tanıyan devlet Ermenistan olmuştur.		
4.	Cumhuriyetçilik ilkesi doğrultusunda İzmir İktisat Kongresi yapılmıştır .		
5.	Cumhuriyet tarihimizin ilk muhalefet partisi Cumhuriyet Halk Fırkasıdır.		
6.	Hatay'ın anavatanına katılmasını Atatürk büyük sevinçle karşılamıştır.		
7.	Atatürk döneminde çok partili hayata geçiş denemeleri başarısızlıkla sonuçlanmıştır.		
8.	Türkiye II. Dünya Savaşı'nda Almanya'nın yanında yer almıştır.		
9.	Atatürk'ün farklı alanlarda eserler yazması ileri görüşlü olduğunu göstermektedir.		
10.	Atatürk 10 Kasım 1938'de Dolmabahçe Sarayı'nda vefat etmiştir.		

C. Balkan Antantı'nın kurulma amacını ve bu antanta katılan devletleri yazınız. (10 Puan)

.....

.....

.....

D. II. Dünya Savaşı sırasında Türkiye'de yaşanan ekonomik sorunlara karşı devlet tarafından alınan önlemleri yazınız. (10 Puan)

.....

.....

.....

.....

**E. Aşağıdaki açıklamalarla ilgili olduğu dış politika ilkesini eşleştiriniz. (5x2=10 Puan)**

1.	Geçmişin sorunlarına saplanıp kalmak yerine mevcut şartları değerlendirerek geleceğe yönelik kararlar almaktır.	A.	Tam Bağımsızlık
2.	Ülkenin içinde bulunduğu mevcut koşullara göre hareket etmektir.	B.	Gerçekçilik
3.	Bir ülkenin tam bağımsız olabilmesi için siyasi, askerî, ekonomik vb. alanlarda kendi iradesiyle ve kendi menfaatlerine göre hareket edebilmesi gerekir.	C.	Akılcılık
4.	Diğer ülkelere karşı karşılıklılık ilkesine dayalı dostça politika izlemektir.	D.	Mütekabiliyet (Karşılıklılık)
5.	Türkiye kendisine dostça yaklaşan ülkelerle iyi ilişkiler geliştirmiş ancak düşmanca tavır sergileyen ülkelere gerekli karşılığı vermekten çekinmemiştir.	E.	Barışçılık
			F.	Sağlık

F. Aşağıdaki gelişmeleri ilgili olduğu olayla eşleştiriniz. (5x2=10 Puan)

1.	Lozan Barış Antlaşması'nda aleyhimize karar alınan bu sorun Montrö Sözleşmesi ile lehimize çözülmüştür.	A.	Musul Sorunu
2.	Fransa ile aramızda soruna neden olmuştur. Türkiye bu sorunu iç meselesi olduğunu belirterek çözmüştür.	B.	Boğazlar Sorunu
3.	İngiltere ile yaşanan bu sorun Şeyh Said İsyanı üzerine aleyhimize çözülmüştür.	C.	Yabancı Okullar Sorunu
4.	En çok Fransa ile soruna neden olmuştur. Türkiye'nin isteği doğrultusunda çözüme kavuşturulmuştur.	D.	Dış Borçlar Sorunu
5.	Yunanistan ile aramızda sorun olmuştur.	E.	Mübadele Sorunu

G. Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları cevaplayınız. (4x5=20 Puan)

1. "Büyük hayaller peşinden koşan, yapamayacağımız şeyleri yapar gibi görünen sahtekâr insanlardan değiliz."

Mustafa Kemal ATATÜRK

Atatürk'ün bu sözü Türk dış politikasının hangi özelliğini yansıtmaktadır?

- A) Gerçekçilik B) Mütekabiliyet
C) Tam bağımsızlık D) Barışçı olmak

2. Aşağıdakilerden hangisi Atatürk döneminde dış politikada yaşanan gelişmelerden birisi değildir?

- A) Milletler Cemiyeti'ne üye olunması
B) Balkan Antantı'nın imzalanması
C) Sadabat Pakti'na katılması
D) NATO'ya üye olunması

3. Mustafa Kemal Atatürk, Almanya ve İtalya'nın I. Dünya Savaşı sonrasındaki yayılmacı politikalarının yeni bir dünya savaşına yol açabileceğini ifade etmiştir. Dediği gibi de olmuş, 1939'da II. Dünya Savaşı çıkmıştır.

Bu durum Mustafa Kemal Atatürk'ün hangi kişilik özelliğini göstermektedir?

- A) Vatanseverlilik B) İleri görüşlülük
C) Kararlılık D) Barışseverlilik

4. II. Dünya Savaşı Türkiye'yi en çok hangi alanda olumsuz etkilemiştir?

- A) Siyasi
B) Kültürel
C) Ekonomik
D) Askerî

1. Aşağıda Mustafa Kemal'in okuduğu okullar verilmiştir.

- I. Şemsi Efendi Okulu
- II. Mahalle Mektebi
- III. İstanbul Harp Okulu
- IV. Selanik Mülkiye Rüştiyesi

Mustafa Kemal'in okuduğu okulların kronolojik sıralaması aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I - II - III - IV B) II - I - IV - III C) I - II - IV - III D) II - I - III - IV

2. Mondros Ateşkes Antlaşması'nda yer alan bazı maddeler şunlardır:

- Sınırın korunması ve iç güvenliğin sağlanması dışında Osmanlı ordusu derhal terhis edilecek.
- Orduya ait silah, cephane ve taşıtlar İtilaf Devletleri'nin emrine verilecek.

Bu hükümler ile İtilaf Devletleri'nin aşağıdakilerden hangisini amaçladığı düşünülebilir?

- A) Anadolu'da barış ve huzuru sağlamak
B) Osmanlı ordusunda ıslahatlar (yenilik) yapmak
C) İşgallere karşı Anadolu'yu savunmasız bırakmak
D) Osmanlı Devleti ile ortaklarının arasını bozmak

3. **Başkomutanlık görevini üzerine alan Mustafa Kemal, Tekalif-i Milliye Emirleri'ni hangi savaştan önce yayımlanmıştır?**

- A) Birinci İnönü Savaşı B) Kütahya-Eskişehir Savaşları
C) Sakarya Meydan Muharebesi D) Başkomutanlık Meydan Muharebesi

4. **Cumhuriyet döneminin ilk yıllarında meydana gelen;**

- Yabancı işletmelerin millileştirilme çalışmaları,
- Türk halkının elinde yeterli sermayenin olmaması,
- Temel tüketim mallarının yerli sermaye ile üretilmek istenmesi

bu gelişmeler aşağıdaki Atatürk ilkelerinden hangisinin uygulanmasını zorunlu kılmıştır?

- A) Milliyetçilik B) Devletçilik C) Halkçılık D) Devrimcilik

5. Aşağıda Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk yıllarında görülen bazı gelişmeler verilmiştir.

- I. Seçimlerde açık oy, gizli sayım sistemi uygulanmıştır.
- II. Serbest Cumhuriyet Fırkası kapatılmıştır.
- III. Ülke yönetimine tek partinin hâkim olmuştur.

Bu gelişmelerden hangileri cumhuriyetçilik ilkesi doğrultusunda demokrasi ile ilgili sorunların yaşandığına kanıt olarak gösterilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III



6. Aşağıdakilerden hangisi Atatürk Dönemi Türk dış politikasının temel ilkelerinden biri değildir?
- A) Akılcı ve gerçekçi olmak
B) Yapıcı ve barışçı davranmak
C) Ülke sınırlarını genişletmek
D) Milli menfaatlere göre davranmak
7. Lozan Barış Antlaşması imzalandıktan sonra yaşanan bazı sorunlar şunlardır:
- I. Nüfus değişimi sorunu
II. Hatay sorunu
III. Yabancı okullar sorunu
IV. Musul sorunu
- “Türkiye bu sorunları hangi ülkeler ile yaşamıştır?” sorusuna verilebilecek en doğru cevap aşağıdakilerden hangisidir?
- | | I | II | III | IV |
|----|------------|-----------|------------|-----------|
| A) | Yunanistan | Fransa | Yunanistan | İngiltere |
| B) | İtalya | İngiltere | İtalya | Fransa |
| C) | Yunanistan | Fransa | Fransa | İngiltere |
| D) | Fransa | İngiltere | Yunanistan | İtalya |
8. Türkiye’nin, Dünya barışına önem verdiği için göstergesi olarak 18 Temmuz 1932 tarihinde üye olduğu uluslararası kuruluş aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Milletler Cemiyeti
B) Sadabat Paktı
C) Avrupa Birliği
D) Balkan Antantı
9. Aşağıdakilerden hangisi Atatürk’ün yazıp Türk milletine armağan ettiği eserlerden biri değildir?
- A) Nutuk
B) Çankaya
C) Geometri
D) Medeni Bilgiler
10. Aşağıdakilerden hangisi II. Dünya Savaşı’nın ülkemize etkilerinden biri değildir?
- A) Nüfus artış hızı yükseldi.
B) Tarım ve sanayi üretimi düştü.
C) Temel tüketim maddelerinin fiyatları arttı.
D) Savunma giderleri halkın vergi yükünü arttırdı.

(Her sorunun doğru cevabı 10 puandır.)

GENEL KONULARI KAPSAR

SOSYAL BİLGİLER

KLASİK YAZILI

A.

1. Millet Mektepleri
2. siyasi
3. Sadabad Paktı
4. Mihver
5. Demokrat

B.

1. D
2. Y
3. D
4. Y
5. Y
6. Y
7. D
8. Y
9. Y
10. D

C.

II. Dünya Savaşı öncesinde İtalya ve Almanya'nın saldırgan politikalarına karşı kendilerinin ve bölgelerinin güvenliğini sağlamak amacıyla Türkiye, Yunanistan, Romanya ve Yugoslavya arasında 1934'te Balkan Antantı kurulmuştur.

D.

Enflasyon ve karaborsacılığı önlemek amacıyla Milli Koruma Kanunu çıkarıldı. Yüksek fiyat artışları nedeniyle Narh uygulamasına geçildi ve temel tüketim ürünlerinin fiyatlarını devlet belirledi. 1942 yılında büyük şehirlerde ekmek karne ile verilmeye başlandı. Savaşın getirdiği ekonomik şartları fırsata çevirerek yüksek gelir elde edenlerden vergi almayı amaçlayan Varlık Vergisi Kanunu çıkarılmıştır. Arazisi olmayan veya mevcut arazisi ihtiyacını karşılamayan köylüye toprak dağıtmak için Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu çıkarılmıştır.

E.

1. C
2. B
3. A
4. E
5. D

F.

1. B
2. C
3. A
4. D
5. E

G.

1. A
2. D
3. B
4. C

TEST YAZILISI

1. B
2. C
3. C
4. B
5. D
6. C
7. C
8. A
9. B
10. B